

#POZDRAJ BÓH ČAS OPÍS EVANGELSKÍCH SERBOW

10. číslo

Budyšin, oktober 1971

Létník 21

Hrono na winowc

„Štož wě dobre činić a nječini, tón ma hréch!“ Jak. 4, 17

Hdyž njedželu kemši džemy, so swojich hréchow a zlosów spowědamy, kotrež smy skučili — kaž w spowědnej modlitwie rěka — „w myslach, w słowach a w skutkach.“ Poprawom hiše něsto pobrachuje. My dyrbjeli hiše přidać: „... a z tym, štož njejsmy činili, štož smy wostajili, štož smy zaněchali.“ Mi so zda, zo runje tak mjenowani „dobri křesčenjo“ bóle z tym hréša, štož nječina, hač z tym, štož skuča. Woni so pročuja, zo njebychu zle, nahle słowo prajili; ale někotre dobre słowo, z kotrymž mohli blišemu pomahać abo jeho zwjeselić, wosta njewuprajene. Z tym budžemy winowaći runje tak kaž tam, hděz druhí trjeba našu pomoc, našu podpěru, a my wěmy tež, zo mamy tu jedyn nadawk, ale ničo so njestawa. „Štož wě dobre činić a nječini, tón ma hréch!“

My wěmy, zo běstaj, w znatym přirunantu wo smilnym Samaritskim, měšnik a lewita, kotař nimo džěstaj a so njestaraštaj wo wboheho zranjenego na droze, runje tajkaj hréšnikaj kaž rubježnicy, kiž wostajichu jeho napol mortweho ležo. Tohodla hiše raz „Štož wě dobre činić a nječini, tón ma hréch!“ Haj, tón ma hréch, kotrež može runje tak jeho wobčežować a potlčować kaž to, štož je zleho skučil. Ja móžu sebi derje předstajeć, zo uještaj měšnik a lewita, hdyž měještaj swědomje — a to tola w jejú powolanju njemože hinak być! —, znuřkownje w duši a we wutrobje napohlad čerpjaceho sobubratra na puću mjez Jerusalemom a mjez Jerichom wobyo. To jeju najskejre hač do sona přesčehaše.

Derje, zo tež za tón hréch wodaće zhonimy, hdyž je nam toho wopravdze žel a so jeho jara kajemy. Ale napominanje je a wostanje to za nas na kózdy pad, zo bychmy to dobre, štož nam před wočomaj steji, tež wopravdze činili.

Jako na uniwersité křesčanské etiku slyšachmy, praješe naš profesor: „Zmyst wšeje moralki je, dobre w žiwjenju, štož wěmy a znajemy, zwopravdzeć, realizować!“ A tomu je tež tak! A tón, kiž je sam jenož dobre činil, wšo dobre, štož wón w jedžeše, nam při tym pomha, Jézus Chrystu!

Tych, kotrež z kózdy derje měnja
po Jézusowej přikazni
a chudym radži dobre činja
na ēče a tež na duši,
tych žohnuj, Wótče, přez Syna
dla swojej hnady bohatstwa!

La.

Gerhard Wirth

Wšelke Bože služby

Naš „camping“ (městno, hděz mohěš svůj stan sej natwarić) běše blísko maleho městačka Achtopola, kotrež ma na 900 wobydljerow a je nějakolo turkowskich mjez. Dokelž chcych njedželu kemši hić, woprašach so:

„Hdy su w Achtopolu kemše?“

„Jow jutře žana Boža služba njebudže. Tu su jenož jara porědko kemše — kózde pjeć abo šeć njeđel. Z hor druhdy měšnik jow dele přindže. Hdyž chceće na Božu službu, tak dyrbíte do Mičurina.“

Mičurin je město z někak 2 500 wobydljeremi. Na 12 km mějach jěc. Tuž stavach njedželu z časom a běch zahe dosć w Mičurinje, ale tež tam njebechu žane kemše. Mičurinski měšnik měješe Božu službu w 15 km zdalenym Primorskou. Tak mějach 27 km daloki puć kemši. To pak ničo njewadžeše. Před 10 lětami běch w tutym samsnym Primorskou hižom raz na liturgiji pobyl. Tak so wjese-

lach, znowa mōć w tutej wjesnej cyrkwi Božu službu nazhonić.

Rozdžél porno tehdom bě wulk. Wopyt bě wjèle bohatší. W lěće 1961 běchu tam skoro jenož stari ludzo a lětsa cyle nawopak zwjetša mlodži. To wšak drje zwisuje z nowymi hotelemi, kotrež su so mjeztym při brijoze natwarile. Młodostni turisca wužiwaja swoje prózdniny, zo bychu raz kemši došli. Někotři z nich wšak so w Božim domje cuzy čujachu, ale wšitcy běchu chutni a nutrni při liturgiji — kupowachu swěčki, zapalowachu je, modlachu so stejo abo klečo, posluchachu kedžbliwie na liturgiske spěwanje mjez duchownym a kantorem a dwěmaj spěwarjomaj. Tajka Boža služba traže dwě a poł hodžiny. Mi tutón čas njeje doňho trał. Cyle na koncu měješe duchowny krótke předowanje. Za njo wosadni njemějachu wjèle zajima. Ja jo njejsym rozumił.

Wosadni přinjesechu swój pjenjež-

ny wopor z tym, zo kupowachu swěčki a zo kladžechu swoje pjenjezy do kolektneje šklički. Wšelcy pak běchu tež dary přinjesli: płat, črije, trěna, košle a tak dale.

Wosebje wjèle tajkich darow wiďachomy w Bačkowskim klóštrje. Ni-mo Rilskeho klóstra je drje tutón najznaciši w Bołharskej (Bulgarien). Tam bě němoměry wjèle ludu. Kaž so mi zdaše, njebechu to jenož wěipni turisca, ale wjèle běle bołharscy putnikowarjo, kotrež tajki wopyt w Bačkowskim klóštrje nje-wobbladuja jenož jako rjane pućowanje, ale tež jako pobožny skutk.

W cyrkwi Bačkowskeho klóstra bě poslednjie patriarchaj bołharskeje Prawosławneje cyrkwy pochowanaj. W nutrnosti pozastach při rowje patriarcha Kyriila, kotrež bě hakle lětsa w měrcu zemrěl. Wón bě wučeny čłowjek a měješe w ekumeñne, ale tež před swětom dobre měno.

W cyrkwi Bačkowskeho klóstra bě čile žiwjenje. Wězo bě tam wjèle wěipnych turistow, kotrež so bojachu, zo mohli něsto zajimawego skomdić. Mnozy pak běchu přišli, zo bychu so pomodlili, swoju wopornu swěčku zaswěcili a swój dar k Božej česi wotedali.

Podobnje běch to lětsa tež w Leningradze a w Kijewje nazhonił. Wono so njehodži prajíć, zo su tam Bož domy přepjelnjene z pobožnymi kemšerjemi. Te wulke cyrkwy wsředz města drje, hdyž su tam wosabite Bože služby. Hděz pak sym ja pobyl, bě malo ludu a zwjetša jenož starci čłowjekojo. Nětka wšak bě to wšedny džen a w njepřiomnych časach, hdyž pola nas docyla nichť přišol njeby.

W Kijewje pak sym na bibiskej hodžinje pola baptistow pobyl. Baptisca su ewangelscy křesčenjo, kotrež njekříja džeci, ale dorosčených. Jednora žurla, do kotrejež možeše takle na 400 ludži, bě prepjelnjena. K tomu so nam wobžarujo praješe:

„Škoda, zo džensa příndžeće. Štwórtk je naša hodžina přeco slabšo wopytana. Wutoro abo sobotu abo docyla njedželu, haj, to je tu wjèle ludzi. Naša žurla potom dawno nje-dosaha, ale wosadni steja w přitwaraku a wonka před woknami.“

Mój pak běchmoj překwapijenaj, hdyž widžachmoj, zo bě tam tak wjèle ludzi zhromadžených, starých a młodych.

„Ach, džensa spěwa jenož chor našich młodostnych.“ A namaj so jich spěwanje runje lubješe.

Wukladowanie Božeho słowa bě pomornej krótke. Wosada spěwaše a tež chor, a wosebje wažne bě zhromadne modlenje. Hdyž bě předar

Camping při Černym morzu

namołwił: „Modlmy so!“, započa so nadobu powšitkowne bórbotanie. Jedna žona pak so wótre a jasne modleše — a jara doho. Prédar ju přetorhny:

„Modlće so skrótka! Nic tak doho! Modlće so dale!“

Po modlitwje prošachu naju, zo bychmoj porěčaloj. Najprjedy mje!

„Jezus Chrystus včera i sjewodnja a na wéki tón samón.“ To wšak njebe tón prawy ruský tekst, tež nic naš serbski, ale wšityc mje hnydom zrozumichu. Jich woči so blyšcachu z wjesołoscí. Ja so tam čujach jako jich wšitkých bratr, a woni mje za tajkeho rad připožnachu. Woni k mojim słowam přihlosuju nygachu a so wótre smějachu, hdyž běchu žortniwe.

Zrozumiče, zo mi tutón wječor mjez baptistami w Kijewje w rjany dopomineču wostanje? Boh Knjez chcył jim zdžerzeć jich sylnu, žiwu a dobru wěru. Tuto čislo pósceļu našim lubym bratram do Kijewa jako postrow z Lužicy.

W Bratislavie, we hlownym měsće Slowakske, sym na dompuću kemši pobyl. Tam je rjany nowy Boži dom. Boža služba bě poměrnje derje wopytana, byrnjež wězo dawno połna njebě. Při tym wšak dyrbimy so dopomnić, zo běše to runje čas prôzdnin, hdyž su wulkoměšenje wonka na kraju — w horach abo při morju. Česa a Slowakojo nimaju sami žane morja. Tak jézdža pak k połnocy k Baltiskemu morju (Ostsee) abo k połdniku k Černemu morju.

Tuž je tež zrozumliwe, zo bě tam wosebje wjele starších ludži, kotriž su za čas prôzdnin doma wostali.

Prédował bě nam po mjenje hižom znaty farar Juraj (Jurij) Holčík. Za tekst mješe přirunanje wo bohatym pokladze w roli, kak je bohaty překupc wšo předal, zo by sej rolu ze schowanej parlu mohl kupić. Prédar je na žive wašnje wosadže rozkladł, kak žadyn wopor přewulki za Bož kraleſto njeje. Swětne bohatstwa možeza lochce člowjeka zjebać, žeňe pak Boži ewangelię.

Hdyž bě na kemšach bóle tajki „měščanski“ lud, tak bě so ke mni přisydnył prawje chudy muž w jara chudej drasée. Wot njeho sylne čeh-

nješe. Sto činić? Čeknyć na druhe městno?

Při tym sej pomyślich na swjateho Franciska Asiskeho. Wón by tutoho nječistého člowjeka hišće wokošil a by jeho „lubeho bratra“ mjenował. Wostach sedžo.

Zboka na njeho hladajo, widžach, kak wón tak z cyjej dušu na předowanje posłuchaše. Hdyž předar wo drohotnosći Božeho kralestwa rěčeše, to so jeho woči blyšcęštej. Wón žije přihłosowaše, zo mamy zwolniwi być, wšo za tutu drohu parlu dać. Wón wšak drje njeměje žanych bohatstwów, wot kotrychž by so ćežko dželił. Hdyž takle jeho skradźu wobkedžbowach, so hańbowach, kak běch skoro jemu chcył wućeknyć. Snano je tutón chudy člowjek tón najwosobniši kemšer před Božimaj wocomaž był. My wšak widzimy jenož, štož je zwonkownje widzeć. Boh pak hlađa do wutroby.

Snano běchu runje tež mje wopak posudžowali. Dokelž běch cylu hodžinu do kemšow tam hižom był, dón-dzech do bliskeho parka a so tam do słońca sydnych — a hnydom wusnych. Štož je mje tam sedžo spać widział, je sebi wěsće myslił:

„Takle to činja. Cylu noc po korčmach čahać a wodnjo bjez hańbićiwosće před wšitkimi ludžimi na ławce drēmać!“

To pak w mojim padže woprawdze njetrjacheše. Ja běch w nocy na swojej twjerdej matracy hubjenje spał a běch hižom bórze po 3 hodž. stanył, ale jenož zo bych čas wuwił a sej swoje noticy činić wo nazhomjenjach zańdzeneho dna.

Budźmy wobhladniwi, hdyž sudžimy druhich. Lochce skřiwdzimy nje-winowateho.

Pimen, patriarch Moskwy a cyłeje Ruskeje

Po smjerći patriarcha Alekseja wuzwoli swjaty synod 2. 6. 1971 metropolita Krutického a Kolomnejskeho Pimena za nowego patriarcha Moskwy a cyłeje Ruskeje.

Sergej Michajłowic Izwickow — tak rěkaše ze swětym mjenom — narodzi so w lěće 1910 njedaloko

Moskwy jako syn přistajeneho. Hižom ze 17 lětami bu wón měšnik a štyri lěta pozdžišo zastupi do klóštra. Jako mnich dosta jméno Pimen. To je grjekske slovo a rěka „pastyr“. Kak daloko je Pimen mohl swoje měšnické powołanie wukonjeć, njeje znate. Hač do lěta 1935 bě wón chórový direktor w Moskwje. Po 2. světové wojnje je potom porjadu přeco ważniše zastojnstwo w cyrkwi dostała. Za jeho duchowny směr njech swědča někotre sady z jeho rěče, kiž je won w lěće 1970 před duchownej akademijou Moskowskej džeržał:

Bože słužby a Bože domy dyrbiemy wobhladować za šulu duchownego žiwjenja, Božeho pónznaća, a při tym na to myslíć, zo nimamy žadyn druhi puć, zo bychmy wěrni teologojo go, hač jenož tón, zo mamy zjednočenstwo z wěrnošću samej, kotař so člowjekej jewi po čistoscí jeho wutroby a rozuma. Tule čistosc dóstawamy přez modlitwu, posćenie, spo-wědanje, Bože wotkazanie, smilnosć, lubosc a kóždy křesčanský počink, dokelž po słowie Knjeza (Jana 14, 23) příndže Wón ke kóždemu, kiž jeho kaznje džerži, a čini wobydlenje pola njeho, to rěka, zo jeho wutrobu za swój templ sej wuzwoli.

Bohu česi

Hižom někotre lěta běchmoj spřecelenej — Katka a ja — a dželachmoj w samsnym domje Budyskeje chorownje. Wulkich starosćow tehdem njemějachmoj. Džensa wšak ma kóžda z naju so sobu wo swójbu starać. Zastužene pjenjezy namaj słuchachu, hač na džesatk, kotryž po-rjadnje kóždy měsac za cyrkwinske dželo dawachmoj.

Bjez džiwa, zo mějachmoj — a to nic jeno w swobodnym času — hļočku połnu przyzlow, idejow a planow. Běchmoj wšak młodej a wjesołej, Katka so jara rad směješe, štož so džensa hdys a hdys tež hišće stawa. Što by wěrił? Druhdy tež namaj myslé njespokojnosće a pesimizma njeběchu zalutowane.

Raz popołdnju běch tak dospołnje zražena. Snano bě moje dželo k tomu dopomhało. Njezrozumich so ani sama. Prašenja mje trapjachu: K čemu to wšo? Čehodla njezbožnějši ludži zaso z wulkej prouči hromadze spłatać? Čehodla tym pomhać, kotryž so wjace pomhać njehodži? Haj, do-čyla, k čemu smy žiwi?

Dokelž mješe Katka tež runje swobodnu hodžinku, so hromadze rozmołwjačmoj: Što je zmysł živjenja?

Prošo, moji lubi čitarjo, chcu hišće raz wuzběhnyć, zo běchmoj tehdem młodej. W powołanju běch so derje wuwiła a starosćow žanych njemějach. A tola tajka diskusija! Směšna? Namaj bě tehdem jara chutnje wo-koło wutroby.

Njejapcy pak Katka rjekny: „Bohu česi!“

Při tym so tak rjenje zasmja a chwataše zaso na swoju staciu.

Haj, takle to je. Wědžach wšak to sama a běch tež wo tym přeswěd-

K slěbornemu kwasej wot waju džakownych wnučkow Marty, Hanki, Leńki a wowki

Z wulkej wažnosću nětk swita za Waju džeń džensniši nastupacy Waju lěta skonjane w mandželstwi, kiž džensa strowaj wobaj dwaj Slěborny kwas swjećitaj.

Spomítaj, tam hdzež Boža hnada přewodźeše Waj' přez swět, tam njech Waj' duch nazad hlada džensa přez tu ličbu lět, što staj dotal wobaj dwaj z Božej ruki dostałaj.

W Drježdžanach, tym rjanym měscē, swoje zbože pytaſtaj. Boh pak wuzwolil je wěſće za Waju tu serbski kraj. Tak nětk, lubaj Lazowskaj, čujetaj so zbožownaj.

Wjele krasnōh' žohnowanja je Boh Wamaj wudželal. Wyše tajkoh' zastarana

tež Waj' před złym warnował, za čož džens Waj' wutroba Bohu džak a chwalbu da.

Njech tež zrudne podeńdženja wobeše wšē njejsu Waj', wěſtaj, zo je tuta zemja niewobstajnoh' zboža kraj, we kotrymž so přeměna wjeselo a zrudoba.

Jako Waj' synk lubowany tu po krótkim žiwjenju přez smjer' bu preč wotwołany k jandželam tam we njebju, tehdom Waju wutroba běše polna styskanja.

Město wobstajneho zboža je wšak jenož we njebju. Bož džeci jeho moža dželomne być přez wérę, kiž tu samu do smjerče zachowaju wobstajnje.

Najskeře tuta pěkna pěseň Hańče Budarki hišće nihdže woćišcana njeje.
Nam so wona hodna dosć zda być, zo bychmy jej tu městna dali.
Wona nam da wobraz našeje zańdženeje serbskeje generacije.
Pobožni naši prjedownicy běchu. Swoju serbsku domiznu mějachu lubo.
Rady slyšachu w pěsnjach swojego žiwjenja radosć a zrudobu wuspěwanu.

Na Waj' džaka wołtar słusa džensa próstwa z modlitwą, kotruž scele Waju duša Bohu Knjezej swojemu, dokelž mataj hić přez čas nowoh' wotdželenja zas'.

Boh chcył nad Wamaj so smilić, z dobrym Waj' dny krónować, zbože Wamaj sobu dželić, kaž tež dale strowosć dać. To su rože potřebne tu za chód přez žiwjenje.

Luby Bóh tež zechcył dale mandželstwo Waj' žohnować, swojej šcedriwosće dary Wamaj znova připošla, hač byštaj za wěsty čas swjećiłoj swój Złoty kwas.

Džitaj z tróstem Božoh' słowa po Waj' dróze dotalnej, wuzwoltaj sej dale znowa luboh' Boha k wodžerzej, hač Wón jónu zawała. Waju na kwas Jehnjeća, přez Hańżu Budarku

Jara mudrje wšak tutón wosoł do swěta njehlada, ale wón je tak pojne a pilne skočatko. — Naš Knjez Jézus wosola njezacpě, ale je so wot njeho dal před wšitkimi ludžimi do Jerusalema donjesć.

čena. Druhdy je či trjeba, zo druhi tajke słwo w prawym wokomiku wupraji. To twoje mysle zaso na prawy puć dowiedźe.

Lěta su so mjeztym minyle, ale husto spominan z džakom na słwo swojeje přečelki.

Snano móžu z tutymi rjadkami toho abo tamneho zrudnego a zdělowanego troštować, hdyž jemu rjeknu:

Budź źiwy Bohu česći!

-a T-

17. a 18. apryla 1521 steješe D. Měrčin Luther we Wormsu na sejmje (Reichstag) před kejžorom a před němskimi wjerchami a je tam na zmužite waſnje swoju nowu wučbu zamołwił. My to wſitcy wěmy. Dokelž je so to stało před 450 lětami, chcemy na to spominac, a hdyž so to njesta w jubilejskim měsacu, to ničo njewadži; wšak je oktober reformaciski měsac. We Wormsu samym so pak w jutrowniku tutoho lěta wulke swjatočnosće wotměchu, tež ekumeniske Boža služby. Tak mješe w katolské tachantské cyrkwi kemše ewangelski Cyrkwiński prezent Hild z Darmstadta hromadže z katolskym biskopom Wetterom ze Speyera a w ewangeliské cyrkwi Swj. Trojicy katolski biskop Volk z Mainza hromadže z lutherskym biskopom Dietzelbigerom. Dale steješe tež rozmołwa bohosłowcow wobeju wuznaćow na dnjowym porjedźe.

Nas džensa wosebje na tym zajmuje, zo su Wormscy katolikojo bamža Pawoł VI. wo jasne słwo prosyli, w kotrymž so wupraja k wosobje a wučbje Měrčina Lutheera po džensnišich katolskich zasadach, zo by so ekumeniske dželo spěchowało. Jich list, podpisany wot tachanta, wot propsta a druhich Wormskich duchownych a lajkow, so tak započa:

„Swjaty wotče!

Dokelž smy sebi toho wědomi, zo duch ekumeniskich znamjenjow džensa křesčanam po dołhich zaślych časach, hdyž stejachu jedyn přečiwo druhemu abo porno sebi chodžachu,

nowe zhromadne puće do přichoda pokazuje, njechamy zabyć, zo nam hišće wjele džela a wjele nadawkow do rukow hlada.“

To je zawod jich lista, w kotrymž potom hnydom na Lutherowę wustupowanje před Wormskim sejmom dopominaja a jeho słwo tam, zo „je njeweste a wohroże zbožnosć, něšto přečiwo swědomju činić“, wopravne křesčanske rozsudzenie mjenuju. Woni schwaluwa próstwu bamža Pawoła VI. wo wodače, kotruž je w lěće 1963 dla katolskeje winy na dželenju cyrkwiow wot lěta 1521 sem wuprajil, a su džakowni za tutón wuzwoprawne křesčanskeje pokuty. Woni pak maja za trěbne a nuzne, zo by bamž hišće zjawne słwo w tehdnomišim z a t a m a n j u Lutheru prajił, zo bychu so hišće wobstejace napjatosće lěpje rozrisala. Woni na to dopominaja, zo je so tola před krótkim tež woboje zatamanje grjekskeho patriarcha w Konstantinopelu přez romského bamža a nawopak w lěće 1054 zběhnylo. Wězo njedyrbjało tajke jenož přečelnia, zdwórliwa, zwonkowna forma być, ale wěcywustojna komisija dyrbjała to doładnie přihotować, zo by z toho wšehe sprawný wusłědk wurostł. Wězo njeje móžno, koło stawiznow wróćo wjerćeć; ale to ma stawiznam nowy směr dać. A to, štož ze stawiznow wuknjemy a štož z džensnišeje situacije wurosće, ma so pokazać w prawej křesčanskej prawdosći a lubości.

Njech je bamžej a tutej komisiji date, prawe słwo namakać. My mamy tež wo to prosyć.

La.

Ł wosadow

Wojerecy. Bratr superintendent Heinz Graefe je směl 3. októbra swoje šesćdžesačiny w čílej strowosi swjeći. W lěće 1911 bě so w Hornjej Śleskej narodzil. Po abiturje studovaše najprjedy 3 semestry hórnistwo w Krakowje a potom teologiju. We wšelkich wosadach bě za wikara a fararja. Prjedy hač bu w lěće 1954 za Wojerowskeho superintendenta pomjenowany, bě w Ludwigsdorfje pola Zhorjelca. Po smjerí bratra fararja Wileme Černika-Wojerowskeho (1958), rodženego ze Slepoho, zloži so hnydom na nawuknjenje serbsciny. Wjace króć slyśachmy jeho před šeršej serbskej zjawnosću. Na Serbskim cyrkwienskim dnju 1960 w Minakale měješe swjedženske předowanje. Na Kublanskim dnju 1963 přednošowaše

Serbskej burowce we Wojerowskej pyšnej drasće

wo předowanju džensa a něhy, pola nas a w druhich cyrkwjach. A loni je nam předował na Hodžijskem Serbskim cyrkwienskim dnju.

My smy bratrej Wojerowskemu superintendentu wutrobnje džakowni, zo je nam Serbam tak přichileny. Byrnjež je hižom z młodych lět sem polski mohl, tak bě nawuknjenje serbskeje réče tola nowe wobčeženie při všech jeho wobšernych zastojniskich nadawkach.

Swér wón po smjerí fararja Černika we Wojerecach džerži serbske kemše.

Bóh Knjez mytuj jemu wšu jeho swérnu a pilne duchowne džélo z bohatym žohnowanjom a daj jemu za zbytk jeho zastojniskich lět célne a duchowne mocy za dalše džélo we Wojerowskej wosadze a we Wojerowskej eforiji.

Lětsa je we Wojerecach w naleču swjeći tež naš luby bratr farar Richard Šołta swoje šesćdžesačiny.

Wón so narodži w lěće 1911 w Biedrichecach pola Laza jako syn serbskeju burskeju staršeju. Wot lěta 1925 sem so znajemoj, hdyž zastupi do serbskeho šulerskeho towarzstwa našeje šule, do „Swobody“.

„Ja wém, luby přečelo, zo Ty ruje tak rady na naju zhromadny semester w Tübingenje spominaš kažja. Na njedželach a w swiatokowych próżdninach běchmoj ze swojim – wšak tehdom hižom trochu starzym – motorskím po puću. Wjele rjaneho smoj widžaloj a wšo smoj wjesele do swojego džakownego pomjatka hromadžiloj. Njebě pak najrješne nazhonenje naju wutrobnje přečelstwo?“

Na něsto lět so potom wjace nje-widžachmoj, hdyž běchmoj so 1938 hišće raz zetkaļoj w Slepom, hdžež bě moj luby přečel tehdom za wikara. Lětsa je wón na 30. röčnici 5. 9. 1941 spominał ze zrudobu. Tehdom bu wón we wójnje jara čežko zranjeny. Nohu wyše kolena zhubi a strašne rany měješe na chribeče. Wón je wjèle bolosców a nuzow měl znjesť. Z martramji je rozležanu Sprječansku wosadu a pozdišo Delnjowujezdžansku wosadu wobstaral, doniž njebě dla swojich wójnskich ranow nuzowany, dočasa na wuměnk so podač.

Bohu budž džak, zo je naš luby bratr při všech swojich nuzach tola hišće strovy a sylny dosć, zo mohé po serbských wosadach předować. Haj, Zhorjelske konsistorstwo je jemu wosebje nadawk přepodało, zo ma so wo serbske předowanje starač, hdžež je fara z Němcem wob-sadžena.

Husto sym slyšał, zo so wosadni wjesela, hdyž rěka, zo farar Šołta příndže.

Bóh Knjez chcył tež jeho dotalne a přichodne džélo žohnować a jemu trěbne mocy spožcić, zo by mohé hišće doho mjez nami Bože słowo w lubej serbskej réci připowědać.

Serbski superintendent

Njeswačidlo. Hluboko hnući ste-jachmy při rowje šesćačelétnje holcy, do kotrejež bě w nocu do njedžele Rogate tutoho lěta wopity z awtom zajěl a ju tak čežko zranil, ze je hač do swojeje smjerće bjez wědomja w Budyskej chorowni ležala.

Cyla wjes Šešow wutrobnje ze staršimaj a swójbu wo młodeho čłowjeka žaruje.

Klukš: My w Klukšu spominamy přeco zaso na rjany Serbski cyrkwienski džen 1971. Hač so Wam tež tak dže? Njeh je tu hišće raz džak prajeny, zo so nam přeco zaso tak krasne dny wuhotuja. Wosebje prócowachu so wo 26. a 27. 6. sotry Guthowa, Jatzcyna, Schmidtowa, Wagnerowa, Wodłowa, Sanderowa, Danielowa, Schusterowa, Frankowa, Rudolphowa, Lenzowa a Monika Guthec kaž tež druhe stawy Młodeje wosady a tež bratra Schmidt, Guthe, Paulick, Kloß, Schroter, Fritscha, Cabran, Róża a pjekarski mišter Beier a Schusterek z hosćenca.

Klukš: Wosrjedź awgusta (14. 8.) swječeštaj knjez Pawoł Mros a Martha rodž. Mörbec złoty kwas. Wosada jubilarom wutrobnje gratuluje. Wšak je Pawoł Mros najskejje we wšich domach wosady znaty, přetož ma hišće konja a z tym wón a tež syn célowy wóz wozytej. Tež jako rentnar džéta hišće pilnje w hatach. Martha Mrosowa so stará mjeztym wo domjačnosć a hižo na tři lěta cyrkwienske wozjewjenja po Klukšu roznošuje.

Bóh žohnuj jubilarow!

Klukš Malešecy: Dnja 4. 9. bě w Malešecach złoty kwas. Dornigec běchu 50 lět ženjeni. Mamy wšak lubu sotru husto mjez nami, hdyž našich zemřetých k poslednjemu měrej přewodžamy. Přeco so lubje a nadobne wo wše wécy postara. Zo bě wona přez třiceči lět w Malešecach kěbětarka, njech je z džakownosću přispomjnene. Tež Klukšanscy fararju přeco rady widžachu a witaču. Wšo dobre do dalších zhromadnych žiwjenskich lět.

Klukš Hućina: Naši susodža w Hućinje su sej piščele w cyrkwi nje-daloko Lipska wobstarali, tute z nimomery wulkej prou wutwarili a někto zaso z hišće wjetšej prou zestajeli. Wosadny farar Arnošt Hornčer a knjez Pietsch staj wjele hodžin na tutym objekće dželaļoj a tež tón a tamny wosadny ma zaslužbu, to piščele zaso klinča.

Njedželu, 12. 9. na žnjowodžaknym swjedženju bě wosada z čestnymi hošćemi zhromadžena, zo by piščele poswjećila. Knjez wyši krajnocyrkwienski radžicel Henckel z Drježdžan předowaše, knjez cyrkwienski hudžbny direktor Nobel hraješe na piščelach, a knjez superintendent Arnold, kiž bě so tež wo piščele postarał, po-strowi wosadu.

Kak rjenje, zo ma lajska kantorka Richterowa, kiž bě přez dožne lěta na harmoniumje hrała, někto zaso piščele.

Budyšin: Serbska katolska wosada. Srjedu 1. septembra zemrě w Budyšinje kantor a wyši wučer na wotpočinku Jurij Šołta w starobje nimale 85 lět. Pónđzelu, 6. 9. jeho čelo swjatočne pohrjebachu na Mikławsku. Njeboh kantor Šołta bě podobna patriarchalna postawa na katolskej stronje kaž pola nas naš luby njeboh kantor Lodni-Bukečanski. Wobeju smy lubo měli, dokelž jeju znajachmy přez lětdzesatki jako swérneju Serbow.

Někter je tež kantor Šołta na prawdze Božej. Wéčne swětlo njech so jemu swěći.

Pomhaj Bóh, časopis ewangeliskich Serbow. – Wuchadža jónkróč za měsac z līcencu čo. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministrské rady NDR. – Rjadeje Konwent serbskich ewangeliskich duchownych. – Hlowny zamotwity redaktor: superintendent Gerhard Wirth - Njeswačidelski. – Ludowe nakładništvo Domowina, Budyšin. – Ciśc: Nowa Doba, číšćerja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-2328).